

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 „ „ Magistrați } 850 Lei pe an
 „ „ Avocați }

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul

Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

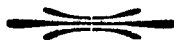
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

VIRGIL I. MĂNESCU

licențiat în drept student în filosofie

S U M A R :

Noua procedură penală de Titus D. Panu, Consilier la Curtea de Apel Brașov.

Trebue să fie debitorul comerciant și azăzi pentru a fi exceptat dela beneficiile legii ? de Maurice Kaim, Doctor în Drept.

Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe procedurale.

Jurisprudențe penale.

Jurisprudențe la diverse legi.

Se publică hotărârile instanțelor de recurs, hotărâri ale ori căror instanțe dacă sunt adnotate, cum și articole doctrinare.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unul număr 35 lei

Sub tipar:

Codul pașapoartelor și poliției de frontieră

*Migrațiuni controlul
străinilor*

cu jurisprudențe, trimiteri și adnotări

Romulus Orezeanu

prim-președinte Trib. Arad

Nic. V. Mândru

Jude-președinte Trib. Arad

Arad 1935

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Julia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

A apărut :

Consiliul legislativ

Colecțiune

de

Legi și Regulamente

Legi 1934

A a p ă r u t

Constantin Sudețeanu : Opinia publică
Cluj 1935.

Ion Colțescu Delaturda : Spirit și materle
Eroismul în viața de stat. Cluj 1935.

Dr. Carol Nesselrode : Procedura privitoare
Ed. III Oradea 1935. **ocrotirea Minorilor.**

St Fabius : Proiectul de cod penal.

A APARUT :

Buletinul Legilor

**care publică legile,
regulamentele și in-
strucțiunile la câte-
va zile dela publica-
rea lor oficială sub
direcțiunea**

D-lui I. MANESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul 700 lei anual

Pentru magistrați și avocați . . . 500 " "

Plătibil și în rate de minimum 50 lei

**Administrația la Curtea de
Apei Cluj**

A apărut

Vasile M. Theodorescu

Prim-președinte al Trib. Timiș-Torontal

**Unificarea legislațiunii
procedurale penale**

Reflexiuni în jurul proiectului din 1935
cu o prefață de

Ion Mănescu

Președinte la Curtea de Apel Cluj.
Timișoara, 1935.

Dr. Ioan Boroș

**Posesiunea și
operarea posesiuni**

studiu doctrinar

Oradea 1935.

Noua procedura penală

Că unificarea legislativă nu se face după calapodul legilor române așa cum a dorit-o def. C. Harbanguiu și alți foști Miniștri ai Justiției ca. Dnii: Stelian Popescu, I. Th. Florescu precum și atâți mari juriști ai noștri, între cari distinsul Consilier al Inaltei Curți Dl Andrei Rădulescu s'a scris în deajuns. Nouă procedură penală este un exemplu din cele mai concludente.

Nu am intențiunea însă în acest articol să repet criticile făcute proiectului înaintea mea de către distinșii magistrați Dnii G. Docan, Consilier la Curtea de Apel București, V. Teodorescu Prim Președinte Trib. Timișoara, Traian Broșteanu, N. Gheorghiu judecători, în Curierul Judiciar No. 9, 11 și 12 și recunoscând acestui nou proiect unele inovațiuni fericite cum ar fi dispozițiunile relative la jurați, revizuirea penală, reabilitare etc., mă voi mărgini să evidențiez numai în mod succint cum în vederea scopului unei apărări cât mai largi a inculpaților, care însă nu le va aduce mare folos — proiectul cuprinde impedimente de ordin practic, procedural, care vor întârzia, împiedica, dacă nu chiar și paraliza presiunea, dăunând mai mult Societății, de cât apărând pe cel trimis în fața instanțelor de repressiune. Și doar expunerea de motive accentuiază că „Cea dintâi calitate a unei bune proceduri este că să înlesnească acțiunea represivă socială, ca să intervină cât mai urgent”. Și mai departe referindu-se la întârzierea de astăzi în judecarea proceselor penale accentuiază: „Cauzele acestei întârzieri se găsesc în principal în dispozițiunile procedurale, cari printr'un formalism inutil tin în loc mersul procesului”. Noul cod de procedură tocmai plin de formalisme, dacă ar putea fi bun într'o Societate unde nu se comit de cât puține infracțiuni și s'ar găsi în schimb mulți judecători, va fi o nenorocire o afirm pentru o țară ca a noastră cu numeroase procese penale și cu judecătoria puțin pe care îi avem. — De altfel însuși Consiliul Legislativ, conștient de acest lucru în expunerea de motive cere modificarea organizației judecătorești și înmulțirea judecătorilor. Tribunale speciale corecționale și judecătoria speciale pentru judecarea contravențiunilor. O întreagă nouă alcătuire judecătorească pe care țara în actuala situație financiară nu o poate susține și nu se întrevede pentru moment data chiar mai îndepărtată când se va putea înfăptui.

Nu trim însă marea speranță că în Comisiunile de legislație civilă a Camerei și Senatului proiectul va suferi modificările necesare în cât în România să nu se judece numai infractorii cari vor bine voi; iar țara să devină paradisul infractorilor, pe urma formalităților pe care noua procedură le mai adaugă la cele de până acum.

Căci o lege de procedură nu se face doar pentru a rămâne un simplu document juridic ca

o lucrare de doctrină, ci ca să aibă o bună aplicațiune practică.

Și acum să arătăm numai câteva din aceste impedimente procedurale.

1. Cine va redacta citația cu cerințele prevăzute în art. 80 din noua procedură, care obligă ca citația să cuprindă în rezumat faptul imputat inculpatului. Impegații instanței, grefierii sau judecătorii, căci care va fi impegatul capabil ca din actul de acuzare a procurorului, când acel act va avea 5—6 inculpați pentru diferite fapte să extragă pe scurt faptul. — Judecătorii ocupați cu judecarea cauzelor și redactarea hotărârilor, studierea dosarelor și facere de rapoarte în recursuri, vor mai avea oare timpul să redacteze și citațiile? Și pentru care nevoie acest resumat al faptului?

Există oare vre un inculpat să nu știe când primește o citație pentru ce este chemat la judecată; O complicație fără rost, care va aglomera și încurca lucrurile greșii instanțelor judecătorești.

2. Art. 154 al 1 dispune că depozițiunile martorilor să fie redactate chiar în ședința și semnate imediat de martor. Măsura ar putea fi bună când un Tribunal sau Judecătoria ar judeca 4-5 cauze pe zi. Cum se va putea aplica la noi când instanțele au de judecată în mod normal 30—40 procese penale zilnic, fie care cu cel puțin 3-5 martori? Răspunsul nu'l cer de la acei cari nu au fost nici — când judecători, ci dela avocați și magistrați cari știu cu câtă greutate și astăzi se pot judeca un număr atât de mare de cauze penale.

3. Prin art. 459 al 2 se recunoaște dreptul inculpatului să atace cu opoziție la Camera de acuzare toate ordonanțele de zi ale Judelui instructor și totuși se pretinde că instrucțiunea unei afaceri să se termine în 40 zile. Lucrul este posibil? A pune întrebarea este a și răspunde.

Cei care judecăm mai ales în Ardeal de apărători diferite nulități din „precauțiune”. Ce va fi după aplicarea noului cod de procedură!

4. Art. 272 acordă celui pus sub acuzare dreptul să atace cu excepțiuni actul parchetului înaintea Camerei de punere sub acuzare ai cărei membri devin recuzabili la judecarea aceleași cauze în fond. Motivul acestor „excepțiuni” acela că inculpatul să nu compară înaintea instanței de judecată, dacă nu ar exista destule elemente de vinovăție. — ca și când Camera de acuzare nu este și dânsa tot o instanță de judecată — are următoarea dificultate practică, care nu valorează cât această apărare de formă a inculpatului: Camera de Acuzare fiind compusă din 3 magistrați, pentru formarea completului de judecată va trebui cel puțin încă alți trei judecători, dacă nu patru, admitând ca unul poate lipsi din motive de boală, sau alte impedimente legale. Ce se va întâmpla la Tribunalele cu o singură secție unde instanța este

compusă numai din Președinte, 2 judecători și 1 supleant? Va fi nevoie de noi judecători. De unde îi va plăti Statul care reduce funcționarii din cauza lipsei de fonduri bugetare.

Dacă pe timpul regimului austriac și chiar când Tribunalele aveau numeroși judecători asemeni lucrări se puteau îndeplini, deși și atunci cu mari întârzieri — nenumăratele restante găsite de noi în Ardeal stau mărturie — astăzi lucrul nu mai este cu puțință. E destul să amintesc că Tribunalul Cernăuți avea un număr de 55 judecători, pe când în Vechiul regat Tribunalul Ilfov înainte de război nu avea mai mult de 15 judecători.

Și pentru a termina nu mai prezint cele alte inovațiuni a le procedurii toate în favoarea infractorilor, atât de sever criticate de distinsul magistrat Dl V. Teodorescu în articolul său din No. 12-1935 al revistei Curierul Judiciar și conchid:

Era de dorit ca în procedura penală să se fi realizat simplificarea neapărat necesară pentru ca sancționarea infracțiunilor să nu se perdea în negura vremurilor și viața noastră publică să se poată ridica la un nivel moral mai înalt.

Cu dispozițiunile citate de noi mai sus, noua procedură penală este departe de a ajuta acestui scop.

Să legiferăm pentru situația actuală și timpurile prezente și să lăsăm la o parte utopiile, sau lucrurile bune într'un viitor îndepărtat!

Titus D. Pan

Consilier la Curtea de Apel Brașov

Trebuie să fie debitorul comerciant și astăzi pentru a fi exceptat dela beneficiile legii?

Sub titlul „Două chestiuni controversate” a apărut în „Ardealul juridic” No. 4—5 din anul 1935 un studiu juridic profund și amănunțit referitor la art. 20.74 și 69 al. b) din legea din 7 Aprilie 1934, de Dl Liviu Teclu magistrat în Cluj.

În acest studiu se atinge și chestiunea „dacă datornicul trebuie să fie și azi comerciant pentru a fi exceptat dela beneficiile legii pentru a ajunge la concluziunea negativă, adică debitorul nu trebuie să fie comerciant astăzi pentru a fi exceptat dela beneficiile legii din 7 Aprilie 1934, fiind suficient să fi fost comerciant la data contractării datoriei.

Analizând această chestiune mai amănunțit, trebuie să constatăm dela început deosebirea ce există între textul legii din 7 Aprilie 1934 și textul regulamentului acestei legi, publicat la 13 VI. 1934.

Art. 69 dispune: „Se exceptează dela beneficiul capitolului I și II al legii următoarele datorii” iar al. b) dispune: „datoriile comercianților și industriașilor care aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut”, iar art. 69 din regulament după ce în primul al. repetă textul legii, în al. b) dispune: „datoriile comercianților și industriașilor care aveau această calitate în momentul contractării datoriei, **indiferent dacă ulterior au pierdut această calitate**, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă, sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut”.

Deci prima și singura deosebire între aceste două texte, care frapază la prima citire a textului, este introducerea în regulament al cuvintelor „**indiferent dacă ulterior au pierdut această calitate**”, care dispoziție nu este cuprinsă în textul legii.

Prin introducerea acestei dispozițiuni în textul regulamentului s'ar părea că chestiunea pusă dacă debitorul trebuie să aibă calitatea de comerciant și la data promulgării legii sau nu pentru a fi exceptat dela beneficiile legii, ar fi rezolvată în sensul tezei arătate mai sus în studiul D-lui Liviu Teclu magistrat din Cluj.

Considerând că regulamentul are numai putere interpretativă a legii și judecătorul nu este obligat să aplice regulamentul când vine în contradicție cu textul legii, urmează că, chestiunea prin introducerea acestei dispozițiuni în textul regulamentului nu a fost rezolvată și se complică doar cu atâta că trebuie cercetat întrucât și în ce măsură textul regulamentului interpretează textul legii și dacă prin introducerea acestei dispozițiuni nu restrânge aplicațiunea legii, pentru o însemată categorie socială și ceace nu ar fi fost în intenția legiuitorului și nici măcar nu reiese din textul legii, ci tocmai contrariu. Pentru rezolvirea acestei probleme trebuie să analizăm textul legii în înțelesul logic juridic, în spiritul legii și intențiunea legiuitorului.

Înainte de a trece la analiza acestor chestiuni, voi face o mică paranteză, amintind despre caracterul extraordinar și public al legii din 7 Aprilie 1934. Conform principiilor dreptului privat raporturile între creditori și debitori sunt libere și la discreția părților, urmând ca fiecare parte să-și apere interesele sale cum crede mai bine. Atunci însă când în urma unor împrejurări extraordinare, nedepinzând de voința părților, când în urma devalorizării progresive a bunurilor, aceste raporturi nu mai puteau fi privite ca raporturi strict particulare de puterea de Stat reglementarea acestor raporturi în conformitate cu împrejurările schimbate a primit o importanță capitală și legiuitorul a trecut de la legiferarea acestor raporturi. Acestea au fost considerațiunile care s'au impus atunci când legiuitorul a votat

prima lege de „conversivne” a datorilor. Fiind reglementarea acestor raporturi între creditori și debitori de interes general și public, intențiunea legiuitorului a fost ca **toți debitorii să profite de avantajele acordate**, adică toate raporturile între creditori și debitori să fie reglementate, introducându-se numai puține excepțiuni, condus fiind legiuitorul de diferite considerațiuni. Referitor la considerațiunile acestor excepțiuni voiu reveni mai jos. Amintesc doar că excepțiunile introduse în lege se bazează și pe anumite considerațiuni de echitate și reciprocitate.

Deci prin această prismă voiu analiza excepția cuprinsă în art. 69 al. b. (și condițiile cerute pentru a fi exceptat, complectând eventual justețea celor susținute de mine prin comparație celelalte excepțiuni cuprinse în art. 69. Analizând al. b.) al art. 69 constatăm:

Sunt exceptate „datoriile comercianților și industriașilor”, care aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă datoriile nu sunt de natură civilă. Rezultă de aici că legiuitorul pentru ca să considere exceptată o datorie în baza acestei dispozițiuni, cere următoarele condițiuni:

1. Să fie datorii de ale „comercianților și industriașilor”.
2. să fi avut această calitate în momentul contractării datoriei, și
3. aceste datorii să nu fie civile, respectiv caracterul lor civil să nu reiasă din contractul de împrumut.

Din analizarea acestor condițiuni reiese că legiuitorul pentru a excepta o datorie dela beneficiile legii cere atât condițiunea comercialității subiective, cât și condițiunea comercialității obiective. Pentru că dacă ar fi altfel legiuitorul nu ar fi întrebuintat terminologia „datoriile comercianților și industriașilor” ci termenul „datorii comerciale și industriale”. Or, știm că codul comercial atât cel român cât și cel transilvănean cunosc mai multe acte comerciale obiective (art. 3 com. rom. art. 258 com. trans.) care chiar dacă sunt izolat făcute tot sunt acte de comerț și cad sub dispozițiunile legii comerciale.

Este deci evident că legiuitorul nu a vrut să excepteze dela beneficiile legii „datoriile comerciale” ci „datoriile comercianților și industriașilor” cerând condiția subiectivă a calității de comerciant. Dar, legiuitorul mai cere și condițiunea obiectivă a comercialității spunând „dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă, sau caracterul lor civil nu rezultă din textul contractului de împrumut” numai atunci nu sunt exceptate. Este logică distincțiunea făcută, deoarece nu toate actele comerciantului sunt acte comerciale.

Dacă legiuitorul ar fi adoptat numai criteriul comercialității obiective, ar fi rezultat controverse și confuzii, prin dispozițiunile legii

comerciale (art. 264 com. trans. art. 56 com. rom.) conform căreia un act care este comercial numai pentru o singură parte se consideră comercial și pentru cealaltă parte, în privința aplicațiunii legii comerciale, afară de cazul când legea dispune contrarului. Dar cum am văzut mai sus legiuitorul întrebuintând și criteriul subiectiv pentru exceptarea acestor datorii a evitat o situațiune, care ar fi fost nedreaptă pentru o mare parte dintre cetățeni. Voiu reveni mai jos arătând, care au fost considerațiunile legiuitorului, pentru ce a luat criteriul subiectiv ca condiție pentru această excepție, și care va explica situațiunea creată și acelor care au avut calitatea de comerciant în momentul contractării datoriei, dar care la data promulgării legii nu mai erau comercianți.

Din termenul „datoriile comercianților și industriașilor” reiese că este vorba de datorii de ale comercianților și industriașilor la prezent, adică la data promulgării legii. Adică cu alte cuvinte legiuitorul pe lângă condițiunea de comerciant la data contractării datoriei mai cere și calitatea de comerciant la data promulgării legii. Căci întrebuintând termenul „datoriile comercianților și industriașilor” nu a putut legiuitorul să se gândească la comercianții din trecut.

Ca argument că acesta este înțelesul expresiunii „datoriile comercianților și industriașilor” citez și dispozițiunile art. 50 din legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7—IV—1934. Art. 50 dispune:

„Comercianții și industriași cât și Societățile comerciale cu excepția celor arătate la art. 52 precum și „Sindicatul agricole și viticole ce ar avea cel puțin 15 la sută din totalul creanțelor lor supuse prevederilor cap. I și II etc.”

De aici rezultă că pot cere beneficiile prevăzute de acest art. comercianții și industriași care ar îndeplini condițiile arătate în acest art, adică aceia care la data promulgării legii sunt comercianți.

Cred că nimănui nu i-a trecut prin minte să interpreteze noțiunea de „comercianți și industriași” cuprinsă în art. 50 în alt sens, și după părerea mea ar fi imposibil să concepem ca o persoană care a avut numai calitatea de comerciant să ceară beneficiile arătate în acest art. Prima condiție ce se cere pentru a putea cere aplicarea art. 50 din lege este, ca acela care cere beneficiul, să fie comerciant, adică să aibă această calitate în momentul promulgării legii și la data cererii, și numai pe urmă se cercetează celelalte condițiuni, cum ar fi cota din creanțe supuse legii etc. Acest fapt, cred că este cert și indiscutabil.

Atunci de ce să dai altă interpretare noțiunii de „comercianți și industriași” cuprinsă în art. 69 al. b)? Oare fiindcă este la cazul generic? De ce să cer la acest art, pentru ca să în-

teleg noțiunea în acelaș sens, cum o înțeleg la alt art. o condițiune în plus? Dece să cerem aici ca legiuitorul să fi făcut precizări mai mari? Să fi declarat acest lucru expres sau să fi fost conjuncția „și” înaintea cuvintelor „în momentul contractării datoriei”?

Deci în contradicere cu dispozițiunile regulamentului care adaugă cuvintele „indiferent dacă ulterior au pierdut această calitate” trebuie ca debitorul să fie comerciant și la data promulgării legii. Deci această dispoziție din regulament fiind în contradicere cu textul legii nu este aplicabilă, și la examinarea excepției trebuie cercetată și această condițiune.

Trebue să remarc că jurisprudența în această materie nu este constantă și hotărârile pronunțate la începutul aplicării legii au înclinat spre părerea acum expusă. Citez jurisprudența Trib. Ilfov (S. Notariat, publicat în „Legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane” adnotată de Dl. Liviu Teclu magistrat și Bartha Ignat avocat, la pag. 162, unde Tribunalul se pronunță în acest sens. Sunt însă hotărâri ale instanțelor, hotărâri aduse după publicarea regulamentului, și care hotărâsc că nu este nevoie să se cerceteze această condițiune. Cred că aceste hotărâri în conformitate cu regulamentul sunt în contradicere cu legea.

Dealtfel nu este primul caz în care regulamentul trece peste marginile legii, fie lărgindu-le, fie îngustându-le. Citez jurisprudența No. 935 din 1935 a Inaltei Curți de Casație S. II, conform căreia **numai cetățenii români pot să invoace beneficiile legii conversiunii, și al. II lit. a, art. 30 din regulamentul adaugă la lege și trebuie înălțurat.** Anume al. II. lit. a) art. 30 din regulament dispune: „Drepturile recunoscute prin convențiuni internaționale supușilor streini domiciliind în România, cărora li s'ar fi acordat egalitate de tratament cu cetățenii români în ce privește persoana și bunurile lor, sunt respectate”. Or, față de expresiunea „datoriei cetățenii români” din al. I. art. 30. Inalta Curte de Casație a găsit că regulamentul adaugă la lege și în consecință trebuie înălțurat.

Revenind la art. 69 al. b) constat că abstrăgând dela considerațiunile juridice și logice de mai sus, conform cărora reiese clar că pentru a fi exceptat dela legea conversiunii se cere condițiunea de comerciant, atât în momentul contractării datoriei, cât și în momentul promulgării legii, cunoașterea economiei legii din 7 Aprilie și a spiritului ei, ne duce la aceeaș concluziune.

Reglementarea de către legiuitor, în mod excepțional a raporturilor între creditori și debitori, se impune atunci când în urma unor împrejurări independente de voința debitorilor, nu mai pot satisface obligațiunilor luate, cum ar fi suferirea de pierderi mari prin acordări de credite, sau devalorizare, intervenind prima ipoteză mai adeseori în comerț.

Această situație, care obvine foarte des în

comerț, este baza legiuirilor în materia concordatului preventiv, concordatului forțat. Deci comerciantul care suferă diminuare importantă a activului său poate să obțină o reducere corespunzătoare a datoriilor sale, prin concordatul forțat, iar comerciantul care suferă pagube din aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, poate deasemenea să ceară o reducere a datoriilor sale, având la dispoziție art. 50 din legea lichidării.

Prin urmare exceptarea datoriilor „comercianților și industriașilor” nu se datorește atât considerentelor economice, cât și unor importante considerațiuni de echitate. Căci comerciantul care are la dispoziție concordatul preventiv, indiferent dacă este proprietar de imobile urbane sau rurale, are concordatul preventiv, iar în cazul suferirii de pierderi din aplicarea legii conversiunii are beneficiul art. 50. Ar fi inechitabil să poată invoca și beneficiul legii din 7 IV. 1934. Sau dacă inversăm chestiunea, legiuitorul exceptând, din diferite considerațiuni, comercianții și industriașii dela beneficiile legii, a găsit totuși că este un elementar drept al lor de a fi într'un mod oarecare compensați și a introdus dispozițiunile art. 50. Atunci cum ne putem închipui că un important număr de cetățeni, cum sunt acele persoane care în decursul ultimelor trei ani, adică dela data de 18 Dec. sau și mai înainte și până la data de 7 Aprilie 1934 au pierdut calitatea de comerciant, încetând a mai exercita comerțul, să fie exceptați dela beneficiile legii, dar nu numai în sens strict al beneficiilor legii, ci și dela acele beneficii, de care cei exceptați se pot folosi de art. 50 din lege.

Căci ce se întâmplă cu persoana care a fost comerciant dar care ulterior și-a pierdut această calitate, cerând radierea firmei sale din Registrul comerțului? El nu poate invoca beneficiile concordatului forțat, și nici cele acordate de art. 50, pentru că, precum am arătat mai sus, nu mai este comerciant. Dece să nu poată invoca beneficiile legii din 7 Aprilie 1934, când în general celelalte condițiuni le îndeplinește?

Acest lucru ar fi injust și inechitabil dar nu corespunde, cum am arătat nici literii și nici spiritului și intenției ei. Adoptând părerea, acceptată și de aceia care au redactat regulamentul legii, dar care nu are nici un temei în lege, ar fi să excludem dela beneficiile legii o importantă categorie socială, ceace nu a fost în intenția legiuitorului și nici nu a fost cuprins în textul legii.

Ca dovadă că excepția cuprinsă în art. 69 al. b) se bazează mai mult pe considerente de echitate, aduc ca exemplu celelalte excepțiuni cuprinse în art. 69. Ce logică economică ar avea exceptarea dela beneficiile legii „datoriile de orice fel, izvorând din fapte penale, pentru care a intervenit o sentință definitivă de condamnare”?

Oare aici devalorizarea nu și-a produs efec-

tele? Dacă în anul 1931, acuzatul a fost condamnat la o sumă oarecare ca despăgubiri civile față de partea lezată, pentru timpul pierdut, cât a fost bolnav în urma leziunilor corporale suferite, oare aici nu a avut loc aceeași devalorizare? Oare nu există aceeași rațiune economică? Cred, că da, iar dacă legiuitorul a exceptat asemenea creanțe, dela beneficiile legii, cred că mai mult considerațiuni de echitate și moralitate au condus la o asemenea soluțiune. Aș putea să repet asentenea exemple și la celelalte puncte. Dar este superflu, fiind chestiunea prea lămurită.

Rezultă deci, că pe lângă considerațiunile juridice ce se desprind din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, și cunoașterea spiritului legii și intențiunei legiuitorului, trebuie să ne conducă la aceeași concluziune, că **debitorul pentru a fi exceptat dela beneficiile legii în baza art. 69 pnc. b) trebuie să aibă calitatea de comerciant atât la data contractării datorji, cât și la data promulgării legii.**

Jurisprudența instanțelor judiciare s'a și desvoltat în acest sens, și numai dela publicarea regulamentului legii, care cuprinde dispozițiuni contrare, jurisprudența a înclinat către părerea adversă.

În concluzie mai remarc doar atât, că fiind vorba de o chestiune care prezintă interes general, interesând o categorie socială, foarte numeroasă, singura soluțiune justă și echitabilă, nu poate fi decât cea arătată aici, corespunzând situațiunei create de schimbările produse în viața noastră economică, în ultimii trei ani.

Cluj, la 31 Maiu 1935.

MAURICE KAIM
Doctor în Drept

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 283—1934. Preș. Dni Bănescu, consilier.

Verificarea de scripte se poate face și fără ajutorul unui expert.

— **SUBSTITUȚIE FIDEI COMISARĂ.** — *Substituție Vulgară. Termeni susceptibili de interpretare.* — *Dreptul suveran al instanței de fond.*

Că în ce privește prima parte al motivului III, referitoare la procedeul instanței de a face verificarea de scripte fără ajutorul unui expert și această parte a motivului este nefondată, deoarece conform par. 272 pr. civ. instanța de fond făcându-și convingerea din comparația semnăturii din procesul verbal și aceia din testament, că aceasta este autentică a martorului Susskind Landau, numai era obligat să apeleze la cunoștința unui expert, cum pretinde recurenții prin

motivul de casare, instanța de fond, având liberă apreciere a dovezilor;

Având în vedere, în fine, și motivul V prin care se susține că, instanța de apel a violat dispozițiunile art. 604, 608, 614 și 698 c. c. și art. 1 și 6 din legea privitoare la desființarea substituțiunii fidei comisară din 27 Martie 1926, cum și art. 803 c. civ. român, denaturând totdeodată înțelesul clar și vădit neîndoelnic al testamentului căci stabilind că actul nu cuprinde o substituțiune fideicomisară, a denaturat cuprinsul clar al acestui art. or din dispozițiunile testamentare, rezultă în mod precis că testatorul, a făcut o dublă liberalitate și că toate condițiunile cerute pentru o substituțiune fideicomisară sunt întrunite și, deci numai prin exces de putere și denaturare, Curtea a ajuns la concluzia că, în speță, este vorba de o substituțiune vulgară;

Că, s'au violat și textele de lege invocate, făcându-se o rea aplicare a par. 698 c. c. a., pe baza căruia nu pot fi înlăturate sancțiunile substituțiunilor fideicomisarii, căci acestea nu pot fi asimilate cu condiția rezolutorie ilicită în profitul primului gratificat în sensul că acesta se devină stăpânul bunurilor;

Considerând că, interpretarea și analizarea pe care instanțele de fond o fac asupra conținutului dispozițiunilor testamentare, pentru a constata dacă intențiunea testatorului a fost aceea de a înărcina pe cel testat să conserve și să transmită averea succesorală unei a treia persoane, constituie un atribut suveran al instanțelor de fond a cărui exercitare, Curtea de Casație nu o poate controla decât în cazul unei denaturări a cuprinsului testamentului;

Considerând că, în speță, deși în testamentul defunctului Marcus Kislinger prin care acesta instituie moștenitori a întregii sale averi pe Arnold Kislinger, se prevede că îi substituie pentru cazul morții sale pe Mayer Kislinger, de unde recurenții deduc existența substituțiunei fideicomisare, totuși termenii întrebuițați de testator în această dispoziție, având o semnificație susceptibilă de interpretare, urmează că concluzia existenței unei substituțiunii vulgare, la care ajunge Crtea de fond, interpretând această dispoziție testamentară în sensul că defunctul i-a substituit pe Mayer Kislinger, numai pentru cazul când Arnold Kislinger ar deceda înaintea testatorului, nu este rezultatul unei denaturări ci este rezultatul dreptului suveran de interpretare, pe care îl au instanțele de fond, așa că imputarea de denaturare, adusă Curții de Apel devine nefondată;

Că, în ce privește partea motivul acesta, referitoare la violarea textelor de lege invocate, chestiunea nu poate fi luată în discuție, deoarece Curtea de fond, numai în mod ipotetic a discutat și cazul existenței substituțiunei fideicomisarii, conchizând că și în acest caz testamentul ar fi valabil față de părătul Arnold Kislin-

ger, deciziunea sa se mentine însă pe inexistența unei atari substituțiuni;

Că prin urmare și acest motiv fiind nefondat, recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge ca nefondat recursul.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec. N. 1124—1933. Președinte: O. Băleanu, cons.

Cesiune. — Din art. 1392 și urm. C. C. A rezultă, că cesiunea nu este un contract solemn, a căror nerespectare să atragă nulitatea actului, că din contra ea poate fi făcută ori când; că debitorul cedat nu se poate opune cesiunii, odată ce i-a fost cesionată, iar neplata taxelor fiscale nu este de natură să atragă nulitatea cesiunii.

Deliberând.

Asupra recursului făcut de Regia Autonomă C. F. R. în contra deciziunii Nr. C. I. 684—1931 din 29 Aprilie 1931 a Curții de Apel Cluj S. I., în proces cu Soc. Anonimă „Ivris”.

Având în vedere că din această deciziune și actele dela dosar se constată că Soc. de Asigurare „Ivris” pe baza unui act de cesiune, a chemat în judecată înaintea Trib. Cluj pe Direcția Generală CFR, spre a fi obligată la plata sumei de 1867.51 franci elvețieni drept despăgubire pentru valoarea unui halot ce i-a fost încredințat de firma Frații Deutsch din Viena spre transportare la Cluj și care în cursul transportului s'a pierdut; că tribunalul a admis acțiunea pentru 76.092 lei; că pârâta făcând apel, Curtea de Apel prin deciziunea recurată a respins apelul ca nefondat, pe considerațiunea că din scrisoarea firmei Frații Deutsch din 12 Aprilie 1923 reiese, că destinatarul transportului a cesionat dreptul de păgubire, astfel că între părțile litigante s'a născut raportul juridic în baza cesiunii, că dacă prin imposibil s'ar putea susține că această cesiune n-ar fi operantă totuși în baza art. 483 cod. com., reclamanta în calitate de asigurator care plătit dauna provenită din lipsa mărfii asigurate, se subrogă în toate drepturile asiguratului, adică a firmei Bergner, care este a vărtaul detinatar al transportului;

Având în vedere că prin motivul I de casare recurenta susține, că Curtea de Apel a violat art. 1392 cod. com. și a săvârșit o eroare grosieră de fapt prin denaturarea adresei trimisă de firma Frații Deutsch la 12 Aprilie 1923 reg. autonome CFR, când a stabilit că prin ea această firmă cesionează creanța din litigiul intimitei; că în dezvoltarea acestui motiv de casare recurenta arată că o cesiune trebuie să îmbrace o anumită formă pentru valabilitatea ei, achitându-se în prealabil și taxele convenite fiscoșului; că însă din cuprinsul acestei adrese rezultă, ce este vorba de un mandat, iar nu de o cesiune de creanță;

Având în vedere că din art. 1392 și urm. rezultă, că cesiunea nu este un contract solemn anumitor formalități, a căror nerespectare ar atrage nulitatea cesiunii; că din contra ea poate fi făcută ori când; că debitorul cedat nu se poate opune la o atare cesiune din moment ce i-a fost adusă la cunoștință, invocând că nu s'ar fi plătit taxele convenite fiscoșului deoarece această obligațiune nu este de natură să atragă nulitatea actului, ci numai sancțiuni fiscale.

Considerând că întrucât prin adresa menționată nu se arată în mod precis, că firma Deutsch da numai mandat intimitei să încaseze suma convenită drept despăgubire rezultă că fiind forma de interpretarea convențiunii cuprinse în acea adresă, Curtea de Apel a putut decide, fără să o denatureze în interesul ei clar și vădit neîndoelnic, că nu este un mandat, ci o cesiune de creanță.

Că dar, Curtea de Apel stabilind că firma Deutsch a cesionat intimitei creanța din acțiune, prin aceasta nu a săvârșit nici o eroare grosieră de fapt sau denaturare și nici nu a violat art. 1392 cod. com., astfel că primul motiv de casare este nefondat.

Considerând că întrucât deciziunea Curții de Apel se menține pe acest motiv, rezultă că examinarea motivului II de casare care se referă la motivul subsidiar al Curții de Apel, devine inutilă, astfel că întreg recursul este nefondat și prin consecință urmează a fi respins.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apreciind, Curtea le stabilește la suma de 3000 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Dec. No. 1878/1933 Președinția D-lui Al. Iuca.

Novatiune — Simplul fapt al primirei unor cambii de către creditorul unei delegațiuni, nu implică renunțarea acestuia la drepturile derivând din raportul inițial de obligațiune, ci numai acceptarea unei promisiuni în plus; și deci atât timp, cât intențiunea de a crea o nouă obligațiune în locul celei vechi nu există, nu s'a operat novatiune.

Novatiunea potrivit art. 1128 cod. civ. este un mod de stingere a unei obligațiuni prin crearea unei alteia nouă destinată să o înlocuiască; însă în conf. dispoz. art. 1130 cod. civ. novatiunea nu se presupune, intențiunea de a o face trebuind să rezulte evident din act.

Deci simplul fapt al primirei unor cambii de către creditorul unei obligațiuni, nu implică numai decât renunțarea acestuia la drepturile derivând din raportul inițial de obligațiune, ci numai acceptarea unei promisiuni în plus, că, i se va plăti ceia ce i se datorează, în condițiuni mai lesni cioase, atât timp cât intențiunea de a crea o nouă obligațiune în locul celei vechi

nu rezultă în mod evident din această operațiune.

În speță, Curtea de Apel examinând răspunsurile la interogator ale intimatului constată în fapt și motivează pe simplul fapt al primirii cambiiilor nu constituie o novatiune, cambiile nefiind date decât pentru a ușura plata chiriei.

Făcând aceste constatări din interpretarea vointei părților fără denaturare, în limitele dreptului său suveran de apreciere și care scapă controlului acestei Inalte Curții, Curtea de Apel a putut să constate că în speță, nu a avut loc nici o novatiune a obligațiunii rezultate din contractul de închiriere, fără ca prin aceasta să comită imputările ce se aduc deciziei prin acest motiv de casare.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 1309-933. Președinția D-lui V. Sandor, cons.

Funcționar CFR. Achitat în penal. Valorificarea pretențiilor cu privire la salariu pe timpul suspendării. Acțiune intentată direct instanțelor civile. Nepronunțarea Comisiunii disciplinare. Independența ambelor acțiuni. Recurs. Respingere. Art. 34 legea Regiei autonome CFR. și art. 128 Regul. legii.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ileana Boros contra deciziei n. 4148 din 1932 dată de Curtea de apel Timișoara.

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care rezultă că recurenta a chemat în judecată Regia autonomă CFR., pentru a fi obligată să-i plătească suma de lei 311.201 lei, capital cu procente și cheltueli, sumă ce reprezintă salariul său dela 1 Iulie 1926—31 Octombrie 1931, susținând că în contra sa fiind deschisă acțiunea publică pentru abuz de putere a fost suspendată din serviciu; fiind definitiv achitată, cere ca pârta să fie obligată a-i plăti salariul convenit pe tot timpul suspendării.

Că pârta prin întâmpinare ridică excepția dilatorie pe baza pt. 2 art. 180 procedura civilă, motivând că acestui proces civil trebuia să premerge procedura prevăzută de art. 34 din lege și 128 din regulamentul legii de exploatare CFR, reclamanta fiind obligată să se adreseze comisiunii de disciplină, care este chemată să se pronunțe dacă reclamanta mai poate fi reprimată în funcțiune și dacă i se plătește salariul pe timpul suspendării;

Că tribunalul admitând excepția dilatorie în baza par. 182 pr. civ. stinge procesul motivând că reclamanta nu poate intenta prezenta acțiune, până nu se termină procedura anterioară a Comisiunii disciplinare CFR., care avea latitudinea să hotărască a nu se plăti reclamantei nici un salariu pe timpul suspendării;

Că reclamanta făcând apel, Curtea de fond prin deciziunea atacată cu recurs, respinge apelul confirmând sentința tribunalului;

Că pentru a decide astfel Curtea de fond motivează că bine a procedat instanța primă când a admis incidentul dilatoriu ridicat de pârta deoarece situațiunea reclamantei, fiind deschisă în contra sa acțiune penală, este reglementată de art. 128 din regulamentul legii pentru organizarea CFR., iar nu de art. 125 și 127 invocate de reclamantă; însă potrivit acestui text procesul civil intentat de reclamantă trebuia să fie precedat de procedura altei autorități, în speță de aceea a Comisiunii disciplinare, singura în drept a se pronunța dacă reclamanta este sau nu îndrituită la salariu pe timpul suspendării sale din serviciu;

Având în vedere că prin motivul de casare se critică decizia atacată cu recurs, ca fiind dată cu omisiune esențială; că în dezvoltarea motivului de casare se susține de recurentă că înaintea instanței de apel a combătut incidentul ridicat de intimată arătând că art. 34 al. 2 din legea de exploatare a CFR, dând în căderea comisiunii disciplinare numai chestiunea dacă funcționarul achitat poate sau nu să fie menținut în serviciu, nu putea Curtea de apel să admită incidentul dilatoriu pe baza unui articol de regulament care depășind prevederile legii dispune că numita comisiune se va pronunța și asupra chestiunii de a se ști dacă pe timpul suspendării funcționarul achitat are drept la salariu; că însă prin omisiune esențială, Curtea de fond omite a se pronunța asupra acestei apărări;

Asupra motivului de casare:

Având în vedere că în adevăr Curtea de fond omite a se pronunța asupra acestei chestiuni:

Considerând că art. 34 al. 2 din menționata lege prevede că dacă un funcționar trimis în judecată penală este achitat, cazul va fi adus înaintea Comisiunii de disciplină care își va da avizul dacă funcționarul poate sau nu să mai fie menținut în serviciu, acțiunea disciplinară fiind independentă de exercițiul și rezultatele acțiunii publice:

Considerând că din cuprinsul acestui text rezultă că independent de acțiunea publică un funcționar achitat de instanțele penale va fi supus unei acțiuni disciplinare;

Că întrucât art. 34 al. 2 din lege stabilește numai principiul că un funcționar achitat va fi supus apoi unei acțiuni disciplinare fără a prezenta suficient în ce constă acțiunea disciplinară potrivit art. 63 din lege această chestiune trebuia să fie dezvoltată și precizată prin regulament;

Că prin art. 128 din regulament menționându-se din nou principiul trecut și în art. 34 al. 2 din lege că acțiunea disciplinară este independentă de exercițiul și rezultatele acțiunii publi-

ce se prevede că funcționarul achitat va face cerere de suspendare și reprimire care va fi supusă comisiunii de disciplină care va judeca și decide: 1) dacă funcționarul poate sau nu să fie menținut în serviciu; 2) în cazul că este menținut în serviciu, dacă este cazul a i se aplica una din pedepsele disciplinare prevăzute de art. 99 regulament și 3) dacă să i se plătească salariul pe timpul suspendării;

Considerând că prin regulament, precizându-se atribuțiunile comisiunii de disciplină în acțiunea disciplinară prevăzută de art. 34 al. 2 contra funcționarului achitat într-o acțiune publică, prin aceasta nu s'a depășit prevederile legii.

Că așa fiind, omisiunea Curții de fond de a se pronunța asupra apărării menționate în motivul de casare, nu este esențială deoarece nu este de natură a schimba soluțiunea dată;

Că deci motivul de casare fiind nefondat recursul urmează a fi respins.

Curtea respinge ca nefondat recursul, etc.

Jurisprudențe comerciale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 975—1934. Președinția Dnui O. Băleanu. Cons.

Competență prevăzută de art. 32 din pr. civ. este opozabilă nu numai comerciantului din Ardeal ci și față de comerciantul din ori ce parte a țării.

DELIBERAND

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele de la dosar se constată că recurenta „Uzinele Dermata” fabrică de piele și încălțăminte cu sediul în Cluj a chemat în judecată în fața Tribunalului Cluj pe intimatul N. Dragomirescu domiciliat în București, pentru plata sumei de 173-383 lei cap. și acc. ce prezintă avansul primit pentru furnizare de piele bruto, și intimatul ridicând în apărare finele de neprimire bazat pe art. 180 pct. 1 și 3 pr. civ. Tribunalul prin sentința Nr. 752—932 din 8 Octombrie 1932 a respins excepțiunea datorie;

Că în urma apelului făcut de intimat, Curtea de Apel Cluj Secția III-a. prin deciziunea supusă recursului a admis excepțiunea și a stins procesul;

Că pentru a da această soluție Curtea de Apel constată, că recurenta are sediul principal la Cluj, unde își conduce și registrele comerciale; că afacerea intervenită între părți a fost contractată de reprezentanța recurente din București, unde domiciliază și intimatul, iar în drept argumentează că dispozițiunile art. 32 pr. civ. se aplică numai în litigiile dintre comercianți cu domiciliul pe teritoriul Transilvaniei, iar nu și în cazul când comerciantul debitor are do-

miciliul în Vechiul Degat, care sub raportul aplicării acestui text, este a-se considera ca o țară străină, astfel că față de un atare comerciant sunt aplicabile prescripțiunile art. 46 proc. civ.

Considerând că prin motivul de casare bazat pe violarea art. 32 proc. civ. singurul susținut și dezvoltat oral în fața Inaltei Curți recurenta susține că întrucât procesul se poartă între doi comercianți și dânsa având și conducând registrele comerciale la Cluj și odată ce a anexat la acțiune extrasul din registru relativ la afacerea, care formează obiectul procesului, rău Curtea de Apel a admis excepțiunea de necompetință.

Considerând că art. 32 proc. civ. stabilind competența registrelor comerciale, prevede că, comerciantul înregistrat poate să-și valideze, în curs de doi ani socotiți dela data înregistrării ultimei afaceri, pretențiunea sa față de alt comerciant la instanța locului, unde s'au ținut registrele la data încheierii actului dacă prezintă extrasul din registru referitor la afacere.

Considerând, că din acest text rezultă, că pentruca comerciantul să poată beneficia de competența specială a registrelor comerciale, se cere ca să fie comerciant înregistrat și să prezinte extrasul din registru relativ la afacerea încheiată cu un alt comerciant și să nu fi trecut doi ani dela data înregistrării ultimului act.

Considerând că, dispozițiunile art. 32 citat se aplică nu numai față de comerciantul debitor cu domiciliul pe teritoriul în care se aplică procedura civilă ardeleană ci și față de comerciantul debitor care își are domiciliul în afară de teritoriul de aplicare a acestei proceduri, deoarece competența specială a registrelor comerciale recunoscută prin acest text al procedurii civile din Transilvania, menținută în vigoare prin art. 137 din Constituție, fiind instituită în favoarea comerciantului care îndeplinind prescripțiunile art. 32, își validează pretențiunea sa față de un alt comerciant, dânsul se poate prevala de această competență specială față de oricare alt comerciant, indiferent unde își are domiciliul, și sub acest raport art. 46 proc. civ. invocat de Curtea de Apel, care reglementează competența pe baza reciprocității, nu are aplicațiune, fiind străin de firea pricinii.

Că așa fiind și întrucât Curtea de Apel constată, că recurenta își are sediul și registrele sale comerciale la Cluj, iar pe de altă parte fiind necontestat, că recurenta a anexat la acțiune extrasul din registrele sale, Curtea de Apel admitând excepțiunea de necompetință ridicată de intimat a violat art. 32 proc. civ. și deci motivul de casare este întemeiat, iar recursul urmează a fi admis casându-se deciziunea atacată.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apreciind, pentru aceste motive, Curtea în numele legii admite recursul făcut de firma „Dermata” fabr. de piele și încălțăminte.

Jurisprudențe Procedurale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 1351—34. Președ. T. Măgheru, consilier

Instanța competentă unde Statul poate fi chemat în judecată.

DELIBERAND

Având în vedere, că prin motivul I de recurs se pretinde că instanța de apel ar fi comis o eroare gravă de fapt și o violare a art. 180 p. 3. și art. 50 și 25 pr. civ. A., atunci când nu și-a declinat competența în favoarea instanțelor judecătorești dela sediul Ministerului.

Considerând, că potrivit art. 23 pr. civ. Ard. competența generală a fiscului cum și a instituțiilor ce sunt sub administrația Statului, este determinată de sediul autorității chemată a le reprezenta în justiție, și a le apăra în procesele lor intentate.

Că Statul fiind totdeauna acționat în justiție prin Ministerele respective, care conform dispozițiilor de mai sus, au a fi reprezentate în justiție prin serviciile lor de contencios și aceste servicii avându-se sediul, în ce privește teritoriile foste ungare conform ord. 26.000—1922 a Ministerului Justiției Dir. Reg. la Cluj și Arad, urmează că bine a fost intentată acțiunea din proces la Trib. Cluj, unde se găsește sediul regional al contenciosului Ministerului acționat și deci motivul I al recursului fiind nefondat se respinge.

Având în vedere, că prin acest motiv se pretinde că instanța de apel ar fi violat art. 22 și 104 din legea administrației locale cum și art. 44 și 46 din legea contabilității publice și ar fi comis totodată o denaturare de acte și eroare gravă de fapt prin aceea că a considerat Ministerul obligat în mod legal de a plăti intimațiilor în afară subvenției de 4.000.000 lei salariul pe lunile Ianuarie și Februarie 1930.

Că întrucât — se pretinde, — angajamentul luat de Minister nu este valabil, deoarece el nu întrunește condițiile cerute de art. 44 și 46 din legea administrației publice, iar subvenția acordată a fost o contribuție benevolă și nu obligatorie, deciziunea dată este casabilă.

Considerând, că pentru a conchide la obligațiunea de plată a Ministerului, Curtea nu s'a mulțumit a examina cuprinsul raportului No. 13.618 din 4 Decembrie 1929 și adresa Ministerului No. 114,512/4 Decembrie 1929 despre a căror denaturare se plânge recurentul — ci a apreciat întreagă corespondența urmată între părți între care și actele din 29 și 31 Decembrie 1929 prin care Ministerul se obligă, ca și celelalte împrejurări ale cauzei, din întreprinderea căroră a putut deduce că intimații au preliat spitalul numai cu condițiunea plății de către Minis-

ter a salariilor pe lunile Ianuarie și Februarie 1930.

Că intru cât — stabilește instanța din certificatul Serviciului Sanitar — spitalul public din proces nu avea caracter pur local, ci avea caracterul unui spital regional, urmează că nu poate fi vorba nici de existența obligațiunei de preluare a spitalului după dispozițiunile legii administrației locale, ale cărei texte nu se găsesc cu nimic violate, și deci imputările de denaturare, eroare gravă și violare a legii administrației locale fiind nefondate se respinge.

Considerând — în ce privește susținerea de violare a art. 44 și 46 din legea contabilității publice, că aceste texte fiind aplicabile numai atunci când se ordonă sume de plată și în care ipoteză singură este necesară viza prealabilă, urmează că aceste texte nu și au aplicațiunea în speță unde este vorba de executarea unei obligațiuni convenționale de plată, valabilă luată de Minister.

Că instanța stabilind și faptul că suma de 4.000.000 lei acordată drept subvenție pentru spital a fost trecută în bugetul Ministerului recurent și chiar plătită de acesta intimațiilor, — cu excepția sumei de 357.900 lei ce s'a reținut, — rezultă că recurentul a și recunoscut obligația luată de plata acestei sume și deci nu poate fi vorba nici de nulitatea acestui angajament prin faptul că el s'a luat fără avizul consilierului controlor cum se pretinde în ultima parte a recursului și în consecință recursul găsindu-se nefondat se respinge cu 3000 Lei cheltuieli de judecată acordate prin apreciere.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 687—1933. Preș. V. Crăciunescu, Cons.

APEL. Comisiunea interimară Județeană. — Președintele Delegațiunii Județene reprezintă Județul în Justiție cu aprobarea Consiliului Județean. Prefectul are toate atribuțiunile Președintelui Delegației Județene.

RATIFICARE. — Dacă apelul poate fi ratificat ulterior de către Comisiunea Județeană. — Inadmisibilitatea. — Căile de atac, pot fi utilizate numai cu aprobarea Consiliului Județean, sau a Delegațiunii Județene. (Art. 154, 225, 250, 325, 567 legea administrației locale).

Având în vedere că în speță este constant că prin decizia Comitetului local de Revizuire Timișoara Nr. 921—1932 apelul primei Casse de Păstrare din Timișoara, a fost în parte admis și reformându-se deciziunea Comisiunei interimare a Județului Timiș Torontal No. 13,281/31 Județul Timiș Torontal a fost obligat să restituie apelantei suma de 83.434 lei achitată drept cotă adițională pentru drumuri, iar apelul introdus de către Prefectul Județului la 13 Octombrie 1931 a fost anulat de Comitetul Central de Revizuire pentru faptul că Prefectul n'a indicat și nici n'a alăturat dovada că a fost împuternicit

la acestea în momentul semnării apelului fie de Consiliul Județean, fie de Delegația Județeană, conform art. 250 din legea administrației locale.

Având în vedere că potrivit art. 250 din legea de organizare a administrației locale. Președintele delegațiunii Județene reprezintă Județul în Jurisdicție și poate cu aprobarea Consiliului Județean și în interesul sesiunilor cu a delegației județene să intenteze acțiuni, să facă opozițiuni, apeluri, recursuri, decizii, etc.

Având în vedere că potrivit art. unic lit. B. din legea modificatoare din 15 Iulie 1931. Prefectul de Județ are toate atribuțiunile președintelui delegațiunii Județene; că prin urmare Prefectul poate să facă opozițiuni, apeluri, recursuri, decizii, iar potrivit art. 567 din legea de organizare a administrației locale apelul prevăzut de această lege se va face în termen de 10 zile dela afișarea deliberărilor sau deciziunilor ce se atacă numai cu aprobarea consiliului Județean sau a Delegației Județene.

Având în vedere constatarea Curtii de Apel cu apelul introdus la Comitetul local de revizuire Timișoara Nr. 3985 din 13 Oct. 1931, a fost semnat de Prefectul Județului Timiș-Torontal, fără a indica și imaninta hotărârea de împuternicire, fie a Consiliului Județean, fie a Delegațiunii Consiliului.

Considerând că, deși prin hotărârea cu No. 7294 din 14 Martie 1932 Comisiunea interimară și-a însușit apelul introdus de Prefect, totuși întrucât această ratificare este dată peste 10 zile dela data afișării deciziei atacate care a avut loc la 10 Decembrie 1931, ea nu mai poate suplini cerințele art. 250 și 567 din legea de organizare a administrației locale.

Că, a admite susținerea că ratificarea după expirarea termenului pentru introducerea apelului echivalează cu autorizarea, dată în momentul introducerii apelului, ar însemna să se dea posibilitatea administrațiilor Județene să eludeze dispozițiunile art. 567 din Legea de organizare a Administrației locale, după care termenul de apel este de 10 zile dela afișarea deciziunilor sau deliberațiunilor ce se atacă.

Că, odată pierdut acest termen decăderea operează deplin drept și nu poate fi înlăturată pe calea ratificărilor ulterioare.

Că, în asemenea împrejurări incidentul ridicat de intimată că apelul trebuie să fie anulat întrucât a fost făcut de o persoană fără calitate, este fondat și Comitetul Central de Revizuire bine a aplicat și interpretat legea când a anulat apelul Prefecturii, constatând că ratificarea ulterioară a Comisiunii Județene dată după termenul de 10 zile, nu mai poate împlini cerințele art. 250.

Că în ce privește susținerea recurentei că prin analogie s'ar aplica dispozițiunile art. 154. — care este referitor la perimări, — este cu totul eronată, întrucât în speță există un text spe-

cial — art. 250 — care nu poate fi anulat sau modificat decât printr-o dispozițiune precisă.

Având în vedere că prin acest motiv de casare, recurenta pretinde că s'a mai violat norma de procedură ardeleană fără să indice care prin care autorizarea reprezentatului legal se poate întregi până la desbatere.

Considerând că legea pentru organizarea administrației locale e o lege de unificare care trebuie uniform aplicată pe întregul cuprins al Țării. Că nici această lege și nici legea pentru accelerarea judecăților care formează procedura de drept comun, nu conține vre-o dispozițiune similară normei de procedură Ardeleană prin care autorizarea reprezentatului legal se poate întregi până la desbatere sau până la termenul acordat de instanță.

Că astfel fiind această normă din procedura ardeleană trebuie considerată abrogată, deoarece nu se poate admite ca acelaș apel în Ardeal să fie considerat ca valabil prin ratificarea făcută după termenul de 10 zile dela data afișării deciziei atacate, iar în cuprinsul vechiului Regat să fie anulat ca nesemnat în termen util.

Că, astfel fiind, Comitetul Central de Revizuire a procedat bine când a anulat apelul Prefecturii, neavând prin acest recurs nici o dispozițiune din procedura ardeleană.

Pentru aceste motive, respinge recursul.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II

Decizia No. 2293—932 Președ. Con. t. Gh. Rătescu, președinte

Recurs. Dacă acuzatul a avut apărător special care a declarat recurs, el nu mai este în drept a declara recurs în termenul de 8 zile dela comunicare, dacă nu a fost prezent în instanță la apel

DELIBERAND

Asupra recursurilor declarate de acuzatul Dobai Martin și de apărătorul său contra deciziilor No. P. II. 193-6-1931 a Curții de Apel Cluj S. II. prin care, anulându-se în parte sentința No. 2612—1930 a Tribunalului Turda numitul acuzat a fost condamnat la un an reclusiune, la excluderea dela funcțiuni și suspendarea exercițiului drepturilor politice pe timp de 10 ani, în baza art. 232 al. I., 92 cod, pen.

În ceiace privește recursul acuzatului.

Având în vedere că acest recurs a fost declarat în fața Tribunalului Turda în urma comunicării deciziei Curții de Apel.

Considerând că, din dispozițiunile art. 421 pr. pen. rezultă că decizia Curții de Apel va trebui să fie comunicată acuzatului care a lipsit dela desbaterea apelatorică principală pentru

a se putea prevala la dreptul la recurs, în cazul numai dacă nu a avut apărător special la Curtea de Apel.

Că, așa fiind și cum în speță rezultă din procesul verbal de audiență a Curții de Apel că **acuzatul a avut apărător special la Curtea de fond urmează că, acuzatul nu mai era îndrădit să atace cu recurs decizia Curții, dreptul la recurs fiind exercitat de apărătorul său special.**

Că recursul acuzatului este inadmisibil și ca atare se respinge.

Având în vedere că, apărătorul acuzatului a declarat recurs cu invocarea cazului de nulitate prevăzut de art. 385 pct. 1. a, procedura penală.

Având în vedere că, din lucrările dela dosar, rezultă că, acuzatul înaintea instanței de fond a negat faptul de viol ce i se impută, urmează că prin motivul de casare se tinde la înlăturarea stării de fapt stabilită de instanța de fond și pe baza căreia acuzatul a fost găsit culpabil.

Că, așa fiind motivul de casare nu poate fi admis de oarece în conformitate cu dispozițiunile art. 33 al. 3 Nov. proc. penală starea de fapt stabilită de instanța de fond nu poate fi supusă cenzurei acestei Inalte Curți

Că, dar, și recursul apărătorului urmează a fi respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 2466/1931 Președ. Const. Gh. Rătescu, președinte,

Recursul nefiind semnat propus de acuzat și apărător este nul.

DELIBERAND

Asupra recursului făcut de Fülöp Alexandru în contra Deciziei Curții de Apel Cluj No. P. III. 1706-80-1933.

Având în vedere că petiția cuprinzând motivele de recurs scrise nu este semnată propriu de recurent sau de apărătorul său, numele acuzatului fiind scris de mașină, iar al apărătorului cu ștampile.

Că în această situație **recursul menționat nefiind semnat propriu de acuzat și apărătorul său, potrivit cerințelor legale, urmează a fi socotit ca nul și prin consecință înlăturat ca atare.**

România

Curtea de Apel Cluj, Secția II¹.

Dec. No. P. III. 4036/6, 1932. Președinția Dlul Al. Ulivineanu, președ.

Legea spirtului din 1932. Contravenție. Sesizarea instanței de judecată de Ministerul de Finanțe, când legea prevede că această sesizare trebuie făcută de Ministerul Agriculturii. Lipsă de acuză. Procesul verbal de constatare,

odată anulat, nu mai poate servi ca bază de dare în judecată.

MOTIVE:

În contra sentinței Tribunalului, ca primă instanță penală, prin care contravenientul Opric Moise lui Moise a fost condamnat la 5 zile închisoare, în baza art. 93. pct. B. alin. II a legii spirtului din 1932, acuzatul a declarat apel pe motiv că, este nevinovat.

Având în vedere, că din conținutul dosarului și din sentința atacată, în fapt se constată următoarele:

În ziua de 25 Ianuarie 1931 agentul de constatare Nicolae Iacob constată prin procesul verbal încheiat la fața locului în comuna Călinești, jud. Hunedoara, că locuitorul Opric Moise lui Moise a făcut rachiou din cereale în cazanul său propriu, — având tăria de 17.3 grad, contravenind art. 45 din legea spirtului din Iunie 1930 și în baza art. 161 pct. comb. cu art. 167 din aceeași lege, pe lângă condamnarea fiscală, a fost sesizat instanță penală, care a pronunțat sentința atacată.

Având în vedere, că Tribunalul a condamnat pe contravenient în ziua de 14 Octombrie 1932, stabilind vinovăția acuzatului în baza procesului verbal dresat de agentul Iacob Nicolae în ziua de 25 Ianuarie 1931. Având în vedere că numitul contravenient în baza aceleiași proces verbal a fost amendat de Ministerul de Finanțe prin deciziunea cu No. 262588 din 17 August 1931 la 15-200 lei amendă, plus confiscarea cazanului și rachioului. Contravenientul făcând apel la Tribunal, ca instanță fiscală (dosarul 753-1932) l-a admis în parte și a redus amenda la 5000 lei, iar aceasta Curte ca instanță de casare, prin deciziunea No. 1347-2-1932 a anulat procesul verbal și a achitat pe contravenient de amenda fiscală.

Curtea față de starea de fapt expusă mai sus, constată, în primul rând, că Tribunalul ca instanță penală greșit a fost sesizat de Ministerul de Finanțe, deoarece cei ce s'au făcut vinovați de contravenție prevăzut de art. 161 pct. b. potrivit art. 167 a legii din Iunie 1930, sunt trimiși în judecată Tribunalului de Ministerul de Agricultură, după ce în prealabil mai întâi sau făcut cercetări luând de bază procesul verbal dresat de agentul de constatare prevăzut de art. 123 a sus vorbitei legi de Uniunea Generală a Sindicatelor Viticole, după (care urmează) decizia Ministerului de Agricultură motivată, pe care o înaintează Tribunalului cu cererea de a aplica sancțiunea prevăzută de lege în art. 161 pct. b.

Că numai privită din acest punct de vedere, în lipsa de acuză legală, acuzatul trebuia achitat.

Totuși Curtea a intrat în cercetarea cauzei în fond, și din cele expuse ca stare de fapt

reiese că vinovăția acuzatului apelant s'a stabilit prin procesul verbal dresat în ziua de 25 Ianuarie 1931, ori acest proces verbal a fost anulat de această Curte, ca instanță de casare prin deciziunea vorbită mai sus, pronunțată în ziua de 27 Ianuarie a. c.

Considerând că din moment ce baza acuzei este desființată, înseamnă că în speță nu există nici o probă de vinovăție contra acuzatului și potrivit art. 326 pct. 2. pr. p. ar trebui să fie achitat.

Pentru aceste motive Curtea în majoritate a admis apelul acuzatului pentru caz de nulitate prevăzut de art. 385 pct. 3. pr. p. și în consecință a anulat sentința atacată.

Cluj, la 2 Octombrie 1933.

ss. Stamatopol. ss. C. Filipescu, ss. Balasan, raportori și redactori greșier I. Roșca.

Opiniune

Subsemnații suntem de opiniunea a se respinge incidentul autorității lucrului judecat și a se proceda la cercetarea în fond al apelului, pentru următoarele considerațiuni:

În ziua de 25 Ianuarie 1931, s'a dresat un proces verbal de contravenție în contra acuzatului Opric Moisa, pentru faptul că ar fi fabricat rachieu din cereale, fiind vinovat de contravențiunea prevăzută de art. 161 lit. b) și c) din legea producției spiritului.

Ministerul de Finanțe pentru contravențiunea din art. 161 lit. c) aplică amendă de 15.200 lei, iar pentru contravenția din art. 161 lit. b) care prevede numai pedeapsa cu închisoare, trimite un al doilea exemplar din procesul verbal, direct tribunalului pentru a pedepsi în primă instanță pe contravenient.

Considerând, că în infracțiunea prezentă, nici Ministerul de Finanțe, nici cel de Domenii, nu se poate considera ca prima instanță căci contravenția din speță se pedepsește cu închisoare și cade în atribuțiunea instanțelor penale de drept comun.

Că dar fiind vorba de o infracțiune asupra căreia numai instanțele penale au dreptul a se pronunța, întrucât contravențiunea din art. 161 lit. b. se pedepsește numai cu închisoare, ideea autorității de lucru judecat este exclusă, deoarece contravențiunea judecată de Curtea de Apel S. II ca instanță de recurs prin deciziunea No. 2—1932, are de obiect contravențiunea prevăzută de art. 161 lit. c' pe când cauza prezentă are de obiect contravențiunea prev. de art. 161 lit. B. și deci neexistând identitate de obiect, lipsese o condițiune esențială a autorității lucrului judecat.

Imprejurarea că cauza judecată mai întâiu de Curte ca instanță de recurs, s'a pronunțat anularea procesului verbal de contravenție aceasta nu poate constitui un motiv decisiv în procesul prezent, căci o asemenea circumstanță ca-

re trebuie privită sub raportul puterii doveditoare a actului are a fi apreciată și examinată cu o cazia judecării cauzei în fond. ss. Ulvineanu, ss. Const. Epure.

NOTA. Prezenta decizie a fost aprobată de Inalta Curte de Casație S. III prin dec. No. 850—1934 adaptând modul de vedere al majorității, în urma recurentului făcut de Procurorul General al Curții de Apel.

Jurisprudențe la diverse legi

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III

Dec. Nr. 1487—1934. Președinția Dnui C. Crăciunescu, consilier

Contencios. Comisiunile de propunere de numiri și înaintări trebuie să lucreze și să-și dea avizul neapărat în completul de trei membri.

Deliberând

Având în vedere, că al. ultim al art. 22 din regulamentul de aplicarea legii pentru reorganizarea Camerelor de Comerț și Industrie prevede că prin regulamentul interior al personalului fiecare Cameră de Comerț și Industrie va forma o comisiune proprie pentru propuneri de numiri și înaintări, așa cum se prevede în art. 72 din statutul funcționarilor publici. — care arată că această comisiune se compune din 3 membri.

Că, întru cât legea stat. funcț. publici, dispune categoric că, zisele comisii de propuneri și înaintări se compun din trei membri și fiind o lege de ordine publică de strictă interpretare menită a asigura și concilia interesele superioare ale organizării statului cu interesele concrete ale fiecărei instituții și cu interesele funcționarilor și neadmitând nici o dispozițiune că deliberările se pot face și cu doi membri, — și întrucât nici legea specială a Camerei de Comerț nu prevede pentru comisiunea de numiri și înaintări această abatere dela regulile generale, — rezultă că legiuitorul a voit ca aceste comisii să **delibereze în completul ei de trei, mai ales că fiecare membru are o calitate deosebită și reprezintă interese opuse, așa că prezența fiecărui membru se impune a fi necesară, tocmai pentru apărarea intereselor tuturor factorilor pe pe care îi reprezintă în compunerea ei;**

Că astfel fiind și întrucât în speță este contestat, că Comisiunea de propuneri de numiri și înaintări, care a dat avizul din 3 Iulie 1927 a deliberat numai cu doi membri, fiind lipsită de delegatul funcționarilor, — care nici n'a fost convocat și invitat — în atare situațiune și potrivit principiilor expuse, Comisiunea nefiind valabil constituită, îi sunt nule propunerile, nulă și numirea reclamantului din 5 August 1927, — bazată pe propunerea din 3 Iulie 1927, după cum nulă este și definitivarea reclamantului din 28

Noembrie 1928, deoarece ședința s'a ținut în București și nu la sediul Camerei, care este unicul ei sediu legal în sensul statutului funcționarilor publici și a regulamentului Camerei de Comerț.

Că dar, în speță, Curtea de Fond numai cu nesocotirea principiilor de mai sus și făcând o greșită aplicare a normelor referitoare la constituirea și funcționarea Comisiunilor pentru propuneri de numiri și înaintări a putut judeca și hotărâ contrariu.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 1115-938. Președinția D-ului O. Bălcănu, consilier.

Deliberând

Găsește că este locul a pune din oficiu în discuțiune chestiunea competenței acestei Inalte Curți, astfel că punând în discuțiunea părților această chestiune s'a ascultat reprezentății recurentei și intimatul în legătură cu acest incident, după care,

Curtea

Deliberând

Asupra incidentului de incompetență ridicat din oficiu.

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs Trib. Năsăud a admis apelul intimatului și în baza excepțiunii prohibitive prevăzute de art. 180 pct. 2 pr. civ. a stins procesul făcut de recurent fost juriconsulul societății intimatului, spre a fi obligată aceasta la plata sumei de 12.228 lei, reprezentând valoarea impozitului global pe anul 1932 plătit de recurent și care conform convenției dintre părți, trebuia să fie plătit de intimat.

Că, spre a decide astfel, Tribunalul, după ce constată în fapt că pretențiunea recurentului se bazează pe un contract de muncă, argumentează în temeiul disp. art. 120 al. II. din legea contractelor de muncă comb. cu art. 163 din legea XVII-1884, că recurentul pentru pretențiunea sa trebuie să uzeze în primul rând de procedura specială prevăzută de această din urmă lege, adresându-se instanței industriale întrucât recurentul nu a făcut acest lucru, procesul trebuie stins, conf. art. 188 pct. II. proc. civ. că în contra acestei sentințe recurentul a făcut recurs la Curtea de Apel Cluj, care prin decizia No. C. III. 3773-1932-13 din 16 Februarie 1933 și-a declinat competența, motivându-și decizia pe considerațiunea că recursurile în materie de conflicte de muncă sunt de competența Curții de Casație.

Având în vedere că este necontestat că recurentul a fost angajat ca juriconsult la firma intimată și că dânsul reclamă plata sumei acțiunilor ca un accesoriu al onorarului convenit lui, în calitate de avocat.

Considerând că din interpretarea dispozițiilor art. 37 din legea contractelor de muncă,

complectate cu dispoziția art. 85 din aceeași lege și din expunerea de motive, rezultă că sunt supuse aplicațiunii textului II al acestei legi, toate contractele de locațiune de serviciu și lucrări indiferent de natura muncii prestate, de vârstă sau sex, cu excepția dela art. 38, întrucât atari contracte nu fuseseră deja reglementate printr-o lege specială, ca de exemplu legea pentru Statutul funcționarilor publici legea pentru organizarea și unificarea corpului avocaților, etc. în care caz atari contracte sunt guvernate de aceste legi speciale.

Considerând că în ce privește competența instanțelor de judecată în contractele de onorarii de avocați, art. 41 din legea avocaților din 1925 dispune în general că avocații au dreptul de a chema în judecată pe debitori pentru onorariile datorite, înaintea instanțelor judecătorești ale domiciliului avocatului.

Că în atare situațiune, urmează a se aplica dispozițiunile dreptului comun.

Având în vedere că potrivit art. 79 din legea de organizare a acestei Inalte Curți, instanța competentă a judeca recursurile îndreptate în contra sentințelor Tribunalului dată în litigiile al căror obiect are valoare sub 50.000 lei, este Curtea de Apel respectivă.

Considerând că întrucât în speță obiectul litigiului este de 12.228 lei, rezultă că incidentul invocat este fondat și ca atare această secțiune urmează a-și declina competența și a retrimite Curții de Apel Cluj spre a cerceta recursul în fond.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 627-914. Președinția D-ului Al Juca, președinte.

Prețul clădirilor și al instalațiunilor industriale se fixează după valoarea din momentul expropriării prin derogare dela art. 50 și 52 din Leg. Agrară.

Deliberând

Asupra recursului făcut de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin Parchetul General al Inaltei Curți de Casație conf. art. 49 din legea pentru reforma agrară din Transilvania în contra deciziei No. C. II. 1401-2/1933 a Curții de Apel Cluj, secția II dată în procesul cu Geza Teleki și Biserica Greco ortodoxă din Com. Telna.

Văzând motivele de casare în cuprinderea următoare:

Având în vedere că prin deciziunea atacată cu recurs Curtea de Apel Cluj s. II. admitând parte apelul intimatului Geza Teleki făcut în contra hotărârei No. Agr. 430 din 7/1930 a Trib. Alba s. II a majorat prețul de expropriere al clădirilor expropriate dela 4800 lei cât fixase Tribunalul la 30.145,50 lei.

Pentru a ajunge la această soluțiune Curtea de Apel întemeindu-se pe dispozițiunile art. 53 din legea pentru reforma agrară din Transilvania și adoptând concluziile expertului Anghel

Roșca, a fixat prețul de expropriere al clădirilor expropriate după valoarea lor de cost din anul 1925 când exproprierea a rămas definitivă, ținând seamă de starea și vechimea clădirilor la acea epocă și a obligat Statul la plata prețului de expropriere în numerar bazându-se pe dispozițiunile art. 85 din legea mai sus citată.

Având în vedere că prin partea I-a din motivele de casare recurentul pretinde că Curtea de Apel ar fi comis exces de putere și ar fi aplicat greșit art. 53 din legea pentru reforma agrară din Transilvania prin aceea că a obligat Statul să plătească prețul clădirilor expropriate după valoarea din momentul exproprierii, iar nu după prețul de cost.

Considerând că potrivit art. 53 din legea pentru reforma agrară din Transilvania, prețul clădirilor și al instalațiilor industriale se va stabili după prețul de cost avându-se în vedere vechimea și starea de întreținere și ținându-se seamă de putințele și modul lor de utilizare.

Considerând că din aceste dispozițiuni rezultă că legiuitorul edicând pentru fixarea prețului clădirilor și al instalațiilor industriale drept criteriu de evaluare prețul de cost a înțeles că prețuirea acestor construcțiuni să se facă după valoarea lor în momentul exproprierii după starea și posibilitățile de exploatare în acel moment, derogând pentru aceste construcțiuni supuse în mod excepțional și în anumite situațiuni exproprierii dela criteriile generale fixate pentru evaluarea terenurilor și pădurilor prin art. 50 și 52 din legea sus citată.

Considerând că în speță Curtea de Apel fixând prețul de expropriere al clădirilor expropriate după valoarea lor din anul 1925 când exproprierea a rămas definitivă a făcut o justă aplicațiune art. 53 din legea pentru reforma agrară și nu a comis nici un exces de putere astfel că această primă parte a motivului de casare este neintemeiată.

Având în vedere că prin partea a doua din motivele de casare recurentul pretinde că Curtea de Apel ar fi violat art. 85 din legea pentru reforma agrară, prin aceea că a obligat Statul să plătească prețul clădirilor expropriate în numerar.

Considerând că potrivit art. 85 din legea pentru reforma agrară plata prețului cuvenit proprietarului expropriat se poate face în numerar ca un titlu de rentă.

Considerând că din aceste dispozițiuni rezultă că modalitățile plății prețului de expropriere fie în numerar fie în rentă sunt lăsate la alegerea Statului Curtea de Apel nu a putut să oblige Statul la plata prețului în numerar și procedând astfel a violat art. 85 din legea sus citată și a dat o hotărâre casabilă. †

Că deci această parte a motivelor de casare

fiind întemeiată recursul urmează a fi admis și a se casa decizia atacată.

Considerând că faptele fiind constante și rămânând a se face numai aplicarea legii, urmează ca Înalta Curte conform art. 53 din legea sa organică, să evoace fondul și pentru motivele de mai sus arătate să reformeze deciziunea Nr. 1401-2-1933 a Curții de Apel Cluj secția II numai în ce privește obligarea Statului a plăti prețul de expropriere numerar menținându-se celelalte dispozițiuni.

România.

Curtea de Apel Cluj, Secția II.

Deciziune No. 377-1935. Președ. Dr. I. Papp, președ.

Care sunt condițiile pentru a beneficia de avantajele legii, lichid, datoriiilor agr. și Urb. conf. art. 30 pentru decăderea de la beneficiile legi.

MOTIVE:

În contra sentinței tribunalului prin care a admis acțiunea pârâtului a făcut apel în termen legal, cerând reformarea ei în sensul de a se respinge acțiunea pe motiv că întrunește condițiunile art. 30 pct. A. și B. din legea din 7 Aprilie 1934.

Intimatul a depus întâmpinare și cere respingerea apelului ca nefondat.

La dezbaterile de azi părțile au depus concluzii conform celor expuse mai sus.

Privitor la susținerile și afirmările părților făcute la prima instanță, Curtea trimite la scriptele depuse de ele precum și la procesele verbale dresate despre dezbaterile procesului art. 401 și 507 pr. civ.

Curtea examinând toate acestea, a privit starea de fapt stabilită de tribunal în concordanță cu probele administrate și care în esență constă în aceea că pârâtul are un venit din toate imobilele sale adică rurale și urbane de 26.000 lei anual și că aceste venituri nu reprezintă cel puțin 30 la sută din veniturile sale clementare care în speță ar trebui să fie 60.000 Lei.

Considerând că față de această stare de fapt juridic a tras concluzia tribunalul că pârâtul nu întrunește nici una din cerințele art. 30 B. pct. a. și b. din legea sus vorbită; iar interpretația dată de apelant în apelul său scris este nefondată căci prin venituri imobiliare nu se poate susține că se referă la venituri urbane căci în acest caz legiuitorul ar fi supus-o ritos, iar nu cum se exprimă legea „veniturile brute imobiliare” cea ce însumă totalitatea veniturilor rurale și urbane.

Că așa fiind apelul este nefondat și deci s'a respins ca atare. Președinte: ss. Dr. I. Papp, Raportor: ss. M. Balassan.